

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Nc/2/2024
Identifikačné číslo spisu: 7821201695
Dátum vydania rozhodnutia: 20.03.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:7821201695.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y. Z., nar. XX. R. XXXX, E., T. XXXX/X, zastúpenej advokátskou kanceláriou ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o., Košice, ul. Floriánska 19, IČO: 45 946 868, proti žalovanému C.. R. M., nar. XX. O. XXXX, E., M. XXX/X, zastúpenému advokátom JUDr. Martinom Salokom, Košice, Zvonárska 8, o určenie neexistencie záložného práva, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 11C/38/2021, o námietke zaujatosti vznesenej žalovaným voči sudkyňi Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2Co/133/2023, takto

rozhodol:

Sudkyňa Krajského súdu v Košiciach JUDr. Anna Slovinská je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2Co/133/2023.

Odôvodnenie

1. Predsedníčka senátu Krajského súdu v Košiciach 2Co (vo veci sp. zn. 2Co/133/2023) predkladacou správou z 12. marca 2024 predložila Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu nadriadenému námietku zaujatosti podanú žalovaným 07. marca 2024.

2. V konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) pod sp. zn. 2Co/133/2023 vzniesol žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu námietku zaujatosti voči členke senátu odvolacieho súdu JUDr. Anne Slovinskej. Námietku zaujatosti vzniesol pre jej pomer k právnomu zástupcovi žalobkyne. O dôvode na podanie námietky zaujatosti sa žalovaný dozvedel prostredníctvom svojho právneho zástupcu nahliadnutím do elektronického súdneho spisu 29. februára 2024.

2.1. Žalovaný námietku zaujatosti doručenú 07. marca 2024 odôvodnil tým, že namietaná sudkyňa má rodinné väzby s právnym zástupcom žalobkyne, JUDr. Jaroslavom Čollákom, ml., ktoré spočívajú v tom, že manžel sudkyne JUDr. Slovinskej, JUDr. Ján Slovinský, je bratrancom otca právneho zástupcu žalobkyne, JUDr. Jaroslavom Čollákom, st. Žalovaný tiež namietal, že dcéra sudkyne JUDr. Slovinskej, advokátka JUDr. Miroslava Slovinská, aj z dôvodu uvedených rodinných väzieb pôsobila ako advokátska koncipientka a neskôr ako advokátka v advokátskej kancelárii JUDr. Jaroslava Čolláka, st. a dodnes ako advokátka spolupracuje s právnym zástupcom žalobkyne, o čom má svedčiť sídlo pracoviska advokátky JUDr. Miroslavy Slovinskej, ktoré je totožné so sídlom advokátskej kancelárie

právneho zástupcu žalobkyne, ul. Floriánska 19 v Košiciach. Na uvedenej adrese v minulosti sídlila aj advokátska kancelária JUDr. Jaroslava Čolláka, st., v ktorej dcéra sudkyne JUDr. Slovinskej vykonávala prax advokátskeho koncipienta. O spolupráci právneho zástupcu žalobkyne s advokátkou JUDr. Miroslavou Slovinskou má svedčiť aj rovnaké kontaktné číslo na pracovisko uvádzané na webovom sídle Slovenskej advokátskej komory.

3. JUDr. Anna Slovinská vo vyjadrení z 11. marca 2024 k námietke zaujatosti žalovaného uviedla, že sa necíti byť zaujatá, nemá vedomosti o spore, ako ani nemá pomer k veci ani k sporovým stranám. K zástupcovi žalobkyne nemá taký blízky rodinný alebo iný vzťah, ktorý by ju vylučoval z rozhodovania v spore. Nepopiera príbuzenský vzťah so zástupcom žalobkyne, ani to, že jej dcéra, advokátka JUDr. Miroslava Slovinská, vykonávala koncipientsku prax u JUDr. Jaroslava Čolláka, st. a že má pobočku v Košiciach na tej istej adrese ako právny zástupca žalobkyne. V uvedenom však nevzhliada dôvod pre vylúčenie, pretože ju to nijako neovplyvňuje pri jej rozhodovacej činnosti. S právnym zástupcom žalobkyne neudržiava žiadne blízke vzťahy, nestýkajú sa, len pri oficiálnych rodinných udalostiach, naposledy pred cca tromi rokmi. Dcéra JUDr. Anny Slovinskej vykonáva advokáciu samostatne, vrátane samostatných priestorov pobočky advokátskej kancelárie a jej spolupráca s právnym zástupcom žalobkyne sa nevymyká z medzí spolupráce s akýmkoľvek iným advokátom.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd nadriadený Krajskému súdu v Košiciach [§ 54 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)] preskúmal vec a posudzoval opodstatnenosť žalovaným vznesenej námietky zaujatosti voči sudkyňi Krajského súdu v Košiciach JUDr. Anne Slovinskej, členke odvolacieho senátu (ďalej len „sudkyňa krajského súdu“) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu zmysle § 49 ods. 1 CSP.

5. Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá ústavného zákona č. 460/1992 Zb. z 01. septembra 1992 v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústava“) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

6. Zákonným sudcom je sudca (samosudca alebo člen senátu) miestne, vecne a funkčne príslušného súdu, ktorý má konať podľa rozvrhu práce prijatého v súlade so zákonom (pozri napr. I. ÚS 8/94, II. ÚS 15/96, II. ÚS 43/97, II. ÚS 47/99, III. ÚS 31/01).

7. V zmysle § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

8. Účelom citovaného ustanovenia § 49 ods. 1 CSP je prispieť k nestrannému prejednaniu sporu (veci), k nezaujatému prístupu k stranám (účastníkom), ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní; zámerom je tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne relevantné. Týmito skutočnosťami sú právne významné vzťahy sudcu, a to jeho vzťah: a/ k sporu (veci), v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu (účastníkom konania), ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu (účastníkom konania), ktorý by bol založený na pomere vykazujúcim znaky vzťahu uvedeného pod b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní.

9. Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednanom spore (veci) alebo taký jeho osobný vzťah k stranám sporu (účastníkom konania), ich zástupcom, alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorý by pri všetkej možnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

10. V zmysle § 52 ods. 1 CSP strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku

zaujatosti.

11. Obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

12. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 CSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

12.1. Samotný subjektívny názor strany sporu, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania vecí, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvodu pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

13. Pri posudzovaní dôvodov namietanej nezaujatosti treba mať na zreteli nielen právnu úpravu danú ustanoveniami CSP, ale tiež judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), aj závery, ku ktorým dospela doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu a z nich vyplývajúce východiská.

14. ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad rozsudok ESLP vo veci Piersack proti Belgicku).

15. Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti dovtedy, kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad rozhodnutie ESLP vo veci Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúci nie je subjektívny aspekt, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania nezaujatosti (spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná/Justice must not only be done, it must also be seen to be done/). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (rozhodnutie ESLP vo veci Delcourt proti Belgicku). Mal by byť vylúčený každý sudca, u ktorého existuje opodstatnená obava, že nie je celkom nestranný, pretože v hre je dôveryhodnosť, ktorú musí súdna moc vzbudzovať v demokratickej spoločnosti a hlavne u účastníkov konania (rozsudok ESLP vo veci Piersack proti Belgicku).

16. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanému sporu, k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je, či obava stany sporu je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar proti Spojenému kráľovstvu), teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno ale chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania vecí.

17. Je potrebné zohľadniť skutočnosť, že spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti; preto závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu (znamenala dôvod pre jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania veci), môže aj pri zohľadnení tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre ESĽP nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k sporu, stranám, ich zástupcom, či osobám zúčastneným na konaní, dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranné (porovnaj napr. I. ÚS 332/08). Rozhodovať nestranné nie je právom, výsadou, či privilégiom sudcov. Ide o základnú povinnosť sudcov, o štrukturálny prvok súdneho systému.

18. Aj ústava deklaruje dva podstatné atribúty výkonu súdnictva v Slovenskej republike, nezávislosť a nestrannosť.

18.1. Nezávislosť súdnej moci je pojem s dvojším významom; označuje jednak nezávislosť súdov (inštitucionálna nezávislosť), jednak nezávislosť sudcov (individuálna nezávislosť). Nezávislosť sudcu treba vidieť ako jeho nezávislosť od zložiek politického systému, rovnako ale aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci (celého súdneho systému), konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí, jeho vedenia a kolektívu.

18.2. Nestrannosť sudcu je potrebné posudzovať vždy v závislosti od konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria rozhodnúť, či existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca nie je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Len nestranný súd totiž poskytuje stranám rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97).

19. Z judikatúry ESĽP a ústavného súdu možno vyvodiť, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podradiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, či sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k sporu, k stranám, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní disponuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že vzťah sudcu k veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranné, sine ira et studio (bez hnevu a náklonnosti, nestranné).

20. Pri posudzovaní opodstatnenosti stranou sporu vznesenej námietky zaujatosti nie je rozhodujúci jej osobný subjektívny názor, domnienka alebo úvaha. Námietka zaujatosti, uplatnená stranou sporu voči sudcovi, ktorý prejednáva a rozhoduje vec, sa nemôže zakladať na hypotézach, domnienkach alebo subjektívnych výstupoch a pocitoch strany sporu. Nemožno preto bez ďalšieho brať na zreteľ len samotné pochybnosti namietajúceho o objektívnom a nestrannom rozhodovaní sudcu, ale vždy treba posúdiť skutočnosti, ktoré viedli k tomu, že strana pochybuje o objektívnosti sudcu. Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdý, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 CSP.

21. V danom prípade žalovaný odôvodnil námietku zaujatosti sudkyne krajského súdu pre jej pomer k zástupcovi strany sporu (žalobkyne).

22. Z hľadiska ustanovenia § 49 CSP je právne významný vzťah sudcu, a to buď vzťah k sporu, stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. O pomere k stranám alebo k ich zástupcom ako okolnosti vzbudzujúcej pochybnosti o nezaujatosti sudcu možno uvažovať, ak sa zakladá na príbuzenstve, či iných kladných alebo záporných vzťahoch sudcu k stranám alebo k ich zástupcom.

23. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo 06. júla 2021 sp. zn. IV. ÚS 209/2021 publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 36/2021) vyslovil, že dôvodom na vylúčenie sudcu podľa § 49 ods. 1 CSP je jeho konkrétny a individualizovaný pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Kritériom vylúčenia je buď osobná zaujatosť sudcu (subjektívny test nezaujatosti), alebo objektívna okolnosť spôsobilá vyvolať u vonkajšieho nestranného pozorovateľa pochybnosť o nezaujatosti sudcu (objektívny test nezaujatosti), avšak vždy v intenciách pomeru definovaného v predchádzajúcej vete.

24. K záveru o tom, že sudca je vylúčený, nie je potrebné, aby bolo preukázané, že je zaujatý. Na vylúčenie sudcu postačuje, ak možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností.

25. Hoci to z právnej úpravy explicitne nevyplýva, Ústavný súd Slovenskej republiky v podobných súvislostiach vyslovil, že ust. § 49 CSP predpokladá tri vzťahy rôznej intenzity, pokiaľ ide o ich spôsobilosť vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu s následkom jeho vylúčenia z konania a rozhodovania vecí. Vzťah s najväčším potenciálom vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcu je pomer k veci, na opačnom konci spektra bude nepochybne pomer k právnomu zástupcovi účastníka konania (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 45/2021 z 26. januára 2021).

26. Z naznačenej hierarchie vzťahov logicky vyplýva, že pomer k právnomu zástupcovi procesnej strany resp. účastníka konania by spravidla mal viesť k vylúčeniu sudcu len výnimočne, v závislosti od konkrétnych okolností danej veci a pri dôslednom zohľadnení povahy a intenzity tohto vzťahu (pozri Nemeškalová Rosinová, A. Objektívny test nestrannosti v prípadoch vzťahu sudcu k účastníkom konania a ich zástupcom. In: Jurisprudence. 6/2017, s. 35 - 36; porov. tiež tam uvedené uznesenie Ústavného súdu Českej republiky z 26. augusta 2014 sp. zn. II. ÚS 808/2013; pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. januára 2021 sp. zn. IV. ÚS 45/2021).

27. Pomer sudcu k zástupcovi procesnej strany resp. účastníka konania je teda v každom prípade potrebné posúdiť z dvoch vzájomne sa prelínajúcich hľadísk, zohľadniac povahu a intenzitu tohto vzťahu.

28. Žalovaný vyvodzoval zaujatosť namietanej sudkyne v prvom rade zo skutočnosti, že sudkyňa je so zástupcom žalobkyne v príbuzenskom vzťahu a namietal, že jej dcéra, t.č. advokátka, vykonávala koncipientsku prax u otca zástupcu žalobkyne a neskôr v advokátskej kancelárii JUDr. Jaroslava Čolláka, st. pôsobila ako advokátka a dodnes spolupracuje so zástupcom žalobkyne, o čom má svedčiť rovnaká adresa a rovnaké kontaktné telefónne číslo na pracovisko advokátskej kancelárie JUDr. Miroslavy Slovinskej a JUDr. Jaroslava Čolláka, ml.

29. Z obsahu námietky zaujatosti vznesenej žalovaným, vychádzajúc z oboch vyššie uvedených hľadísk (objektívnej aj subjektívnej stránky sudcovskej nezávislosti), najvyšší súd zistil naplnenie predpokladov v zmysle § 49 ods. 1 CSP. V danom prípade ide predovšetkým o objektívnu nestrannosť členky odvolacieho senátu 2Co Krajského súdu v Košiciach.

30. Skutočnosti uvádzané žalovaným v námietke zaujatosti podľa najvyššieho súdu nasvedčujú tomu, že obava žalovaného o nestrannosti sudkyne je v danom prípade legitímna a objektívne oprávnená.

31. Ani pri posudzovaní pomeru sudcu k zástupcom strán sporu (účastníkov konania) netreba opomínať objektívny prístup a tzv. teóriu zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale sa musí ako taký javiť aj objektívne v očiach strán sporu (účastníkov konania). Objektívny prístup spočíva v otázke, či nezávisle na osobnom správaní sudcu určité overiteľné skutočnosti neumožňujú pochybovať o jeho nestrannosti. V tomto smere i zdanie môže byť dôležité. Mal by byť vylúčený každý sudca, u ktorého sa možno oprávnene obávať, že mu chýba nestrannosť. Ide o dôveru, ktorú musia mať súdy pri stranách v demokratickej spoločnosti (rozsudok ESĽP vo veci Padovani proti Taliansku). Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania je

objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádajú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESĽP vo veci Pullar proti Spojenému kráľovstvu; obdobne rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/05).

32. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. júla 2020 sp. zn. IV. ÚS 345/2020, podľa ktorého pri posudzovaní nezaujatosti sudcu v prípade skúmania príbuzenstva vzdialenejšieho ako je súrodenecký alebo rodičovský vzťah, v rámci ktorého sú väzby medzi príbuznými oveľa menej intenzívne, je potrebné zohľadniť aj subjektívny rozmer takéhoto príbuzenstva, a to aká je skutočná sociálna väzba medzi týmito osobami. To, že už samotná okolnosť príbuzenstva vedie k tomu, že sudca sa nejaví v očiach strany sporu ako nezaujatý, samo osebe neznamena porušenie práva na zákonného sudcu, pokiaľ pri takomto stupni príbuzenstva nie je preukázaná aj existencia bližších sociálnych väzieb.

32.1. Z vyjadrenia sudkyne JUDr. Anny Slovinskej vyplýva, že hoci so zástupcom žalobkyne neudržiava žiadne blízke vzťahy, stýkajú sa príležitostne pri oficiálnych rodinných udalostiach, akými sú svadby, pohreby apod. Namietaná sudkyňa je vzdialenou členkou rodiny zástupcu žalobkyne (manželkou bratranca JUDr. Jaroslava Čolláka, st. - otca zástupcu žalobkyne; pozn.). Skutočnosť, že dochádza k rodinným stretnutiam (hoci príležitostným) medzi menovanou sudkyňou a zástupcom žalobkyne a existencia príbuzenského vzťahu (hoci vzdialeného) predstavuje podľa názoru najvyššieho súdu, či už potenciálne alebo aj reálne, vzťah takej povahy a intenzity, ktorý je relevantný z hľadiska § 49 ods. 1 CSP a je dôvodom pre jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v danom spore. Takto definovaný vzťah (súkromný a mimopracovný) zakladá pochybnosť o nezaujatosti namietanej sudkyne pre jej pomer k zástupcovi žalobkyne z hľadiska objektívneho a je spôsobilý naplniť zákonné predpoklady pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci.

33. Napokon, ani skutočnosť, že dcéra namietanej sudkyne v minulosti vykonávala koncipientku prax u otca zástupcu žalobkyne, neskôr v jeho advokátskej kancelárii pôsobila ako advokátka a v súčasnosti má pracovisko advokátskej kancelárie na tej istej adrese, ako je pracovisko advokátskej kancelárie zástupcu žalobkyne a dodnes uvádzajú rovnaké kontaktné telefónne číslo, z hľadiska teórie zdania neobstojí.

34. Z rozhodovacej praxe ESĽP je možné dospieť k záveru, že pokrvné väzby sudcu so zamestnancom advokátskej kancelárie, ktorá zastupuje účastníka v danom konaní samé osebe sudcu z konania nediskvalifikujú, teda nejde o dôvod na jeho automatické vylúčenie. Preto bolo potrebné prihliadnúť najmä na individuálne okolnosti konkrétneho prípadu (porov. rozsudok ESĽP vo veci Koulias proti Cyperskej republike). rozhodovania vecí. Z verejne dostupných informácií prístupných na webovom sídle Slovenskej advokátskej komory je zrejmé, že dcéra sudkyne, JUDr. Miroslava Slovinská, vykonáva advokáciu resp. má pracovisko advokátskej kancelárie v Košiciach na rovnakej adrese ako je adresa advokátskej kancelárie zástupcu žalobkyne. Uvedené je umocnené i rovnakým telefónnym číslom uvádzaným ako kontakt (sekretariát kancelárie) ako pre advokátsku kanceláriu JUDr. Miroslavy Slovinskej, tak pre advokátsku kanceláriu JUDr. Jaroslava Čolláka, ml. Tieto skutočnosti sú v situácii, keď ide o osoby v príbuzenskom vzťahu (hoc vzdialenejšom) a keď dcéra sudkyne JUDr. Anny Slovinskej bola advokátskou koncipientkou u otca zástupcu žalobkyne JUDr. Jaroslavom Čollákom, st. a v minulosti v jeho advokátskej kancelárii pôsobila ako advokátka, pre najvyšší súd dostatočnými pre prijatie záveru, že v danom prípade nie je možné z objektívneho hľadiska vylúčiť legitímnu pochybnosť o nestrannosti sudkyne JUDr. Anny Slovinskej.

35. V prípade namietanej sudkyne vzal najvyšší súd na zreteľ, že ide o osobný vzťah k zástupcovi žalobkyne (vzdialenejší príbuzenský vzťah), ktorý v spojení s kolegiálnym (a vzdialenejším príbuzenským) vzťahom dcéry namietanej sudkyne a zástupcu žalobkyne, po zohľadnení vyššie uvedených špecifických okolností, môže svojou povahou, charakterom a intenzitou vzbudzovať z objektívneho hľadiska dôvod zakladajúci pochybnosť o nezaujatosti sudkyne. Najvyšší súd ako nadriadený súd preto dospel k záveru o existencii skutočnosti, ktorá je relevantná z hľadiska § 49 ods. 1 CSP, a ktorá JUDr. Annu Slovinskú vylučuje z prejednávania a rozhodovania v danej veci.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol o vylúčení sudkyne Krajského súdu v Košiciach

JUDr. Anny Slovinskej z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 2Co/133/2023.

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.